

становлення та розвитку. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська Політехніка», 2008. – С. 100-109.

12 Чуб, П.М. Підходи до управління кредитним портфелем комерційного банку [Текст]: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / П.М. Чуб; Київ. нац. екон. ун-т.

– К., 2003. – 18 с.

13 Эрикссон, М. Обзор управления: руководство и оценка организаций по разработке с целью согласования с бизнес-стратегией [Электронный ресурс] / М. Эрикссон. – Режим доступа: <http://www.imb.com/developerworks/ru/library/ericsson/>

УДК 365.005.013

ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЩОДО ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМ СТАТУСОМ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ З УРАХУВАННЯМ АДАПТИВНОЇ ГНУЧКОСТІ

Яценко Б. І., здобувач (УІПА)

У статті удосконалено модель прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств з урахуванням адаптивної гнучкості. Визначено, що успішне вирішення проблеми процесу прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств залежить від розроблених альтернатив її адаптивного вирішення. При цьому завжди існує небезпека, що частина кращих альтернатив буде упущена. Тому, як правило, зусилля спрямовуються на ретельне адаптивне виявлення й обґрунтування варіантів усіх альтернатив. Зроблено висновок, що допустимі альтернативи вибираються з урахуванням адаптивних обмежень, можливостей машинобудівних підприємств і критеріїв. Не чітко сформовані проблеми щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств вирішуються з урахуванням адаптивної гнучкості.

Ключові слова: оцінка, модель, адаптація, рівень, інноваційне управління, конкурентний статус.

ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЙ ПО ИННОВАЦИОННОМУ УПРАВЛЕНИЮ КОНКУРЕНТНЫМ СТАТУСОМ МАШИНОСТРОИТЕЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ С УЧЕТОМ АДАПТИВНОЙ ГИБКОСТИ

Яценко Б. И., соискатель (УИПА)

В статье усовершенствована модель принятия решений по инновационному управлению конкурентным статусом машиностроительных предприятий с учетом адаптивной гибкости. Определено, что успешное решение проблемы процесса принятия решений по инновационному управлению конкурентным статусом машиностроительных предприятий зависит от разработанных альтернатив ее адаптивного решения. При этом всегда существует опасность, что часть лучших

альтернатив будет упущена. Поэтому, как правило, усилия направляются на тщательное адаптивное выявление и обоснование вариантов всех альтернатив. Сделан вывод, что допустимые альтернативы выбираются с учетом адаптивных ограничений, возможностей машиностроительных предприятий и критериев. Нечетко сформированы проблемы по инновационному управлению конкурентным статусом машиностроительных предприятий решаются с учетом адаптивной гибкости.

Ключевые слова: оценка, модель, адаптация, уровень, инновационное управление, конкурентный статус.

DECISION MAKING INNOVATION MANAGEMENT COMPETITIVE STATUS OF ENGINEERING COMPANIES WITH ADAPTIVE

Yatsenko B. I., applicant (UIPA)

The paper improved model of decision-making for competitive innovation management the status of engineering companies based adaptive flexibility. It was determined that a successful solution to the problem of decision making on innovation management engineering companies competitive status depends on its Adaptive developed alternative solutions. This is always a danger that some of the best alternatives to be missed. Therefore, as a rule, efforts directed to thorough adaptive detection and study all options for alternatives. The conclusion is that acceptable alternatives are selected on the basis of adaptive constraints, opportunities and building enterprises criteria. No problem clearly formed on innovation management engineering companies competitive status resolved based adaptive flexibility.

Keywords: *evaluation, model, adaptation, level, innovative management, competitive status.*

Постановка проблеми. В умовах сучасного ринку зниження рівня інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств створює передумови до високої конкурентоспроможності, що є особливо актуальним в даний період розвитку економіки, коли йде боротьба за збереження вже існуючих ринків збуту продукції, а також завоювання нових. Відсутність зниження інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств значно ускладнює просування її на локальних, регіональних та світовому ринках. Питання забезпечення інноваційного управління конкурентним статусом є одним з найбільш важливих для будь-якого підприємства. Від рівня конкурентного статусу залежить загальний фінансовий стан

машинобудівних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Широке коло питань, пов'язаних із дослідженням інноваційних методів управління та конкурентного статусу підприємств, знайшло відображення в роботах багатьох вчених-економістів. Серед них О. Кузьмін [1], І.Бузько [2], І. Буллах [3], А. Войчак [4], О. Воронкова [5], М. Данько [6], О.Мелень [7], В. Прохорова [8] та інші. Але, на сьогодні немає ефективно сформованої моделі прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств з урахуванням адаптивної гнучкості.

Постановка мети. Метою статті є удосконалення моделі прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств з урахуванням адаптивної

гнучкості.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні яскраво виражена тенденція до підвищення ефективності інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств, прямо залежить від рівня прийнятих рішень. Застосування у вітчизняній практиці, в якості основних, західних систем управління вимагає як внесення змін до законодавчої та нормативної бази, так і відмови від сформованих традиційних методів інноваційного управління

конкурентним статусом машинобудівних підприємств. Аналіз системи інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств проводився за допомогою експертного методу шляхом бальної оцінки в діапазоні від 0 до 5 за критеріями, що характеризують елементи системи. У таблиці 1 представлені дані інтегральної оцінки ефективності стратегії управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств, що складається з чотирьох компонентів.

Таблиця 1

Інтегральна оцінка ефективності стратегії управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств

Критерій оцінки	Вага (значимість)	Бали експертів					Середній бал	Зважений бал
		1	2	3	4	5		
Наявність і рівень роботи маркетингового підрозділу	0,3	3	3	4	2	3	3	0,9
Узгодженість існуючої стратегії до вимог зовнішнього середовища	0,25	3	5	4	4	3	3,8	0,95
Узгодженість існуючої стратегії з внутрішньо-організаційними процесами	0,25	4	4	3	3	4	3,6	0,9
Здійсненність і гнучкість стратегії	0,2	3	3	4	3	4	3,4	0,68
Разом: інтегральна оцінка	1							3,43

За даними таблиці 1 можна зробити висновок, що найбільшу стратегічну значимість має узгодженість існуючої стратегії до вимог зовнішнього середовища, найменшу – здійсненність і адаптивну гнучкість стратегії. Адаптивна гнучкість характеризується стійкістю діяльності управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств по відношенню до всіх можливих зовнішніх впливів. У результаті цього машинобудівним підприємствам слід

приділити більше уваги адаптивній гнучкості стратегії, та її здійсненності.

Інтегральна оцінка ефективності роботи апарату управління машинобудівних підприємств представлена в таблиці 2. У таблиці 2 найвищу оцінку отримали професійні та особисті якості управлінського персоналу, що є найбільш важливим показником для ефективності роботи машинобудівних підприємств.

Таблиця 2

Інтегральна оцінка ефективності роботи апарату управління машинобудівних підприємств

Критерій оцінки	Вага (значимість)	Бали експертів					Середній бал	Зважений бал
		1	2	3	4	5		
Професійні та особисті якості управлінського персоналу	0,3	5	5	4	5	4	4,6	1,38
Надійність апарату управління	0,2	4	3	4	5	3	3,8	0,76
Оперативність прийняття управлінських рішень	0,2	4	3	3	4	4	3,6	0,72
Рівень кваліфікації працівників	0,2	5	4	4	3	5	4,2	0,84
Гнучкість апарату управління	0,1	4	3	2	2	3	2,8	0,28
Разом: інтегральна оцінка	1							3,98

Найменше значення – має адаптивна гнучкість апарату управління, яка характеризує властивість органів управління змінювати відповідно до завдань, які виникають, свої ролі в процесі прийняття рішень та налагоджувати нові зв'язки. Саме тому, виникає необхідність розробки алгоритму прийняття

стратегічних рішень з урахуванням адаптивної гнучкості управління машинобудівними підприємствами. Адже, вони є істотним елементом кожної з п'яти функцій управління. Для підготовки і прийняття стратегічного рішення, як правило, використовується блочна модель (рис. 1).

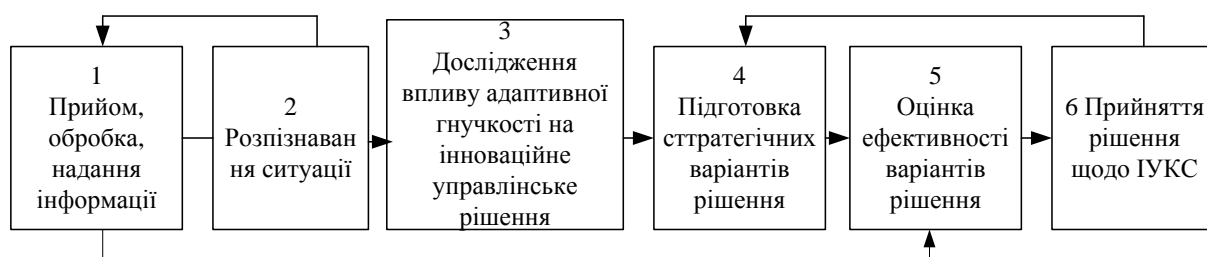

Рис. 1. Блочна модель підготовки і прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств

Саме тому оцінка альтернатив прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств розрізняється, виходячи зі ступеня впевненості, пов'язаної з можливими

майбутніми умовами. Тут звичайно розглядають три варіанти: впевненість, ризик, невизначеність. Коли відомо, яке з прийнятих рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств, здійсниться

вибирається альтернатива, яка має найбільший ефект у цих умовах (керівник може прогнозувати можливі результати в різних обставинах або станах середовища). В цьому випадку особа, яка приймає рішення, точно знає результат кожного з варіантів вибору, і рішення приймається в стані впевненості. Прийняття рішення в умовах невизначеності – повна протилежність попередній умові, так як відсутня інформація про ймовірність різних умов. Коли неможливо оцінити ймовірність потенційних результатів, рішення приймається в умовах невизначеності [3, 5-6]. Часто це відбувається, якщо чинники середовища невідомі або складні і не можна отримати релевантну інформацію прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств. На рис. 2 представлений варіант процесу прийняття

рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств. Саме тому, успішне вирішення проблеми процесу прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств залежить від розроблених альтернатив її адаптивного вирішення. При цьому завжди існує небезпека, що частина кращих альтернатив буде упущена. Тому, як правило, зусилля спрямовуються на ретельне адаптивне виявлення й обґрунтування варіантів усіх альтернатив. Допустимі альтернативи вибираються з урахуванням адаптивних обмежень, можливостей машинобудівних підприємств і критеріїв. Не чітко сформовані проблеми щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств вирішуються з урахуванням адаптивної гнучкості.

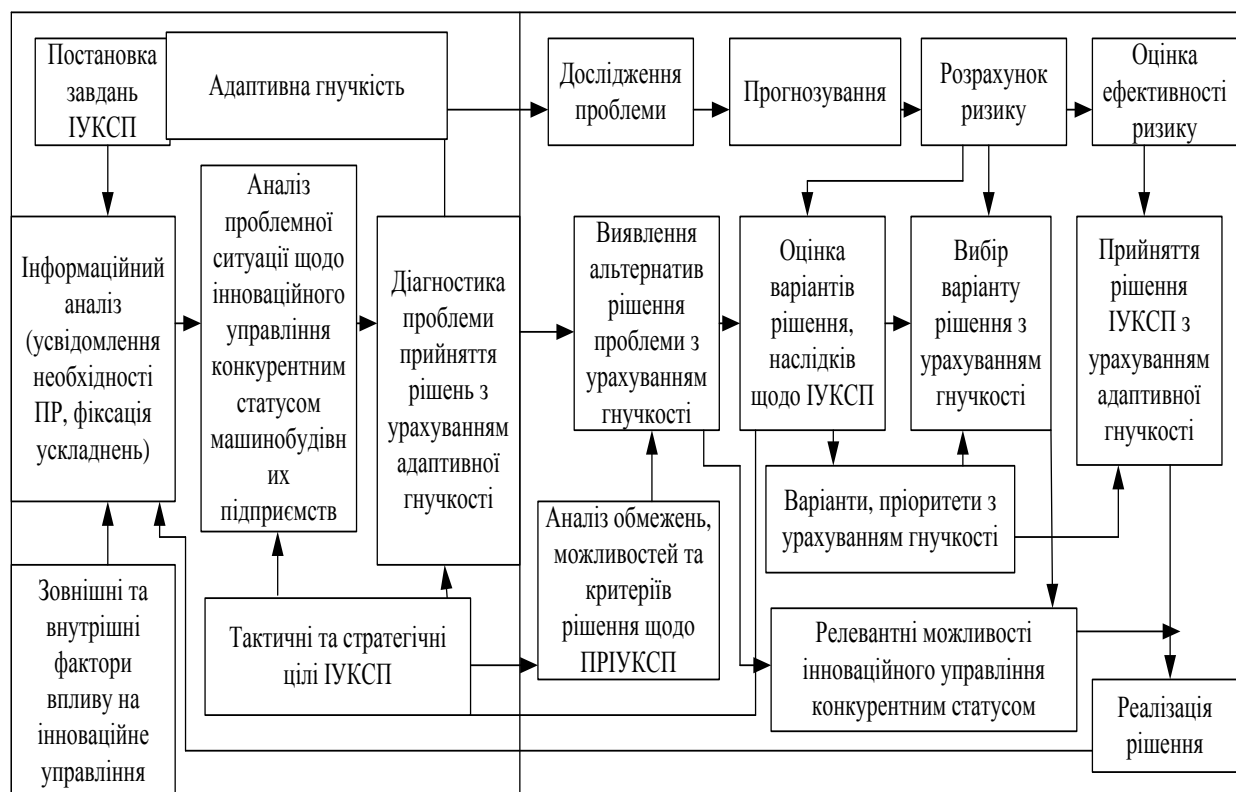

Рис. 2. Модель прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств з урахуванням адаптивної гнучкості

Модель прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств з урахуванням адаптивної гнучкості передбачає, що процес являє собою рух від одного блоку до іншого, головні з яких:

I. Постановка проблеми та завдань прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств з урахуванням адаптивної гнучкості: виникнення ситуації, прояв проблеми, збір необхідної інформації, опис проблемної ситуації.

II. Розробка варіантів рішення щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств з урахуванням адаптивної гнучкості: формування вимог-обмежень, збір необхідної інформації, розробка можливих варіантів.

III. Вибір рішення щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств з урахуванням адаптивної гнучкості: визначення критеріїв вибору; вибір рішень, які відповідають критеріям; оцінка можливих наслідків; вибір найкращого рішення з урахуванням адаптивної гнучкості підприємств.

Після виявлення проблеми, встановлення умов і адаптивних факторів, що сприяють її виникненню, розробляються рішення щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств.

Висновки. Удосконалена модель прийняття рішень щодо інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств з урахуванням адаптивної гнучкості дозволяє розробити стратегічний раціональний порядок прийняття управлінського рішення. Оскільки під час здійснення контролю на підприємстві потрібно визначити його мету, безпосередні завдання і функції та врахувати фактори, що впливають на

організацію контролю, принципи. Розробка моделі дозволить мінімізувати витрати шляхом зіставлення нормативних та фактичних витрат, а зростання обсягів реалізації, при збереженні рівня витрат машинобудівних підприємств, дозволить поліпшити показники економічної ефективності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Активізування інвестиційної та інноваційної діяльності підприємств: моногр. / О.Є. Кузьмін, С.В. Князь, О.Й. Вівчар, Л. І. Мельник; за наук. ред. проф., д-ра екон. наук О. Є. Кузьміна. – Стрий: ТзОВ «Укрпол», 2005. – 250 с.

2. Бузько І.Р. Стратегічне управління інвестиціями та інноваційна діяльність підприємства: моногр. / І.Р. Бузько, О.В. Вартанова, Г.О. Голубенко. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2002. – 176 с.

3. Булах І.В. Математична модель оцінки стратегічної конкурентоспроможності підприємства / І.В. Булах // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2007. – №3 (39). – С. 24–31.

4. Войчак А.В. Конкурентні переваги підприємства: сутність і класифікація / А.В. Войчак, Р.В. Камішніков // Маркетинг в Україні. – 2005. – №2 (30). – С. 50-53.

5. Воронкова А.Э. Стратегическое управление конкурентоспособным потенциалом предприятия: диагностика и организация: моногр. / А.Э. Воронкова. – Луганск: Восточно-украинский национальный ун-т, 2000. – 315 с.

6. Данько М.І. Забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах міжнародних транспортних коридорів: монографія / М.І. Данько, В.Л. Дикань, Н.В. Якименко. – Х.: УкрДАЗТ, 2008. – 170 с.

7. Мелень О.В. Інноваційний

розвиток та конкурентоспроможність машинобудівних підприємств / О.В. Мелень // Вісник НТУ «ХПІ». – Харків: НТУ «ХПІ», 2013. – №20 (993). – С. 18-22.

8. Прохорова В.В. Методичний підхід щодо оцінки складових конкурентоспроможності машинобудівних

підприємств на засадах інноваційно-спрямованого інвестування / В.В. Прохорова, В.М. Проценко // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – Х.: ХАІ, 2014. – №5 (29). – С. 4-11.